

Opracowano na
podstawie t.j. Dz.
U. z 2015 r. poz.
839, 1268.

U S T A W A

z dnia 30 kwietnia 2010 r.

o Narodowym Centrum Nauki

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Tworzy się Narodowe Centrum Nauki, zwane dalej „Centrum”.

2. Centrum jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.¹⁾), powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

3. Siedzibą Centrum jest miasto Kraków.

4. Centrum działa na podstawie ustawy oraz statutu.

5. Minister właściwy do spraw nauki, w drodze rozporządzenia, nadaje Centrum statut, w którym określi:

- 1) szczegółowy zakres zadań i tryb pracy organów Centrum,
- 2) organizację Biura Centrum,
- 3) wartość majątku, powyżej której rozporządzanie majątkiem Centrum przez Dyrektora Centrum wymaga zgody Rady Centrum

– mając na względzie sprawne wykonywanie zadań przez Centrum.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) badaniach podstawowych – należy przez to rozumieć badania podstawowe w rozumieniu art. 2 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620 oraz z 2015 r. poz. 249);
- 2) projektach badawczych – należy przez to rozumieć przedsięwzięcia mające na celu wykonanie w ustalonym okresie badań podstawowych o tematyce określonej przez wnioskodawcę, realizowane na podstawie umowy o realizację i finansowanie projektu;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877 oraz z 2015 r. poz. 238 i 532.

[3) *osobie rozpoczynającej karierę naukową – należy przez to rozumieć osobę nieposiadającą stopnia naukowego doktora lub osobę, która nie wcześniej niż 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem o przyznanie środków finansowych na badania naukowe lub prace rozwojowe uzyskała stopień naukowy doktora; do okresu tego nie wlicza się przerw związanych z urlopem macierzyńskim, urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowym urlopem macierzyńskim, dodatkowym urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopem ojcowskim, urlopem rodzicielskim lub urlopem wychowawczym, udzielonych na zasadach określonych w przepisach Kodeksu pracy albo pobieraniem zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej;]*

<3) **osobie rozpoczynającej karierę naukową – należy przez to rozumieć osobę nieposiadającą stopnia naukowego doktora lub osobę, która nie wcześniej niż 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem o przyznanie środków finansowych na badania naukowe lub prace rozwojowe uzyskała stopień naukowy doktora; do okresu tego nie wlicza się przerw związanych z urlopem macierzyńskim, urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopem ojcowskim, urlopem rodzicielskim lub urlopem wychowawczym, udzielonych na zasadach określonych w przepisach Kodeksu pracy albo pobieraniem zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej;>**

Nowe brzmienie pkt 3 w art. 2 wejdzie w życie z dn. 2.01.2016 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1268).

4) doświadczonym naukowcu – należy przez to rozumieć osobę posiadającą stopień naukowy doktora, która w okresie 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem o przyznanie środków finansowych na badania naukowe lub prace rozwojowe:

- a) opublikowała co najmniej pięć publikacji w renomowanych czasopismach naukowych polskich lub zagranicznych,
- b) kierowała realizacją projektów badawczych,
- c) spełnia co najmniej trzy z poniższych kryteriów:
 - była w Komitecie naukowym przynajmniej jednej uznanej konferencji międzynarodowej,

- opublikowała co najmniej jedną monografię,
- wygłosiła prezentacje na uznanych konferencjach międzynarodowych,
- zdobyła międzynarodową nagrodę albo wyróżnienie,
- jest lub była członkiem uznanych stowarzyszeń, międzynarodowych organizacji naukowych lub akademii,
- ma inne istotne osiągnięcia w nauce,

a w przypadku działalności naukowej w zakresie twórczości i sztuki – osobę, która jest autorem dzieł artystycznych o międzynarodowym znaczeniu lub istotnych dla kultury polskiej oraz brała aktywny udział w międzynarodowych wystawach, festiwalach, wydarzeniach artystycznych, plastycznych, muzycznych, teatralnych i filmowych;

- 5) Koordynatorze Dyscyplin – należy przez to rozumieć pracownika Centrum odpowiadającego za organizację prac Zespołów Ekspertów i przeprowadzanie konkursów na realizację projektów badawczych w jednej dyscyplinie naukowej lub w grupie kilku dyscyplin naukowych, w tym w szczególności za zapewnienie ich właściwego, bezstronnego i rzetelnego przebiegu.

Rozdział 2

Organy i organizacja Centrum

Art. 3. Organami Centrum są:

- 1) Dyrektor Centrum, zwany dalej „Dyrektorem”;
- 2) Rada Centrum, zwana dalej „Radą”.

Art. 4. 1. Rada przeprowadza konkurs na stanowisko Dyrektora.

2. Rada ogłasza konkurs na stanowisko Dyrektora:

- 1) co najmniej na 6 tygodni przed upływem kadencji Dyrektora;
- 2) niezwłocznie – w przypadku odwołania albo śmierci Dyrektora.

3. Informację o ogłoszeniu konkursu Rada przekazuje niezwłocznie Ministrowi właściwemu do spraw nauki, zwanemu dalej „Ministrem”.

4. Kandydatem na stanowisko Dyrektora może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;

- 3) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowiskach kierowniczych w sektorze naukowym lub badawczo-rozwojowym;
- 4) posiada co najmniej stopień naukowy doktora;
- 5) posiada znajomość języka angielskiego w stopniu pozwalającym na swobodne porozumiewanie się.

5. W przypadku niewyłonienia kandydata na stanowisko Dyrektora, Rada przeprowadza nowy konkurs.

6. Minister, na wniosek Rady, powołuje Dyrektora wyłonionego w drodze konkursu.

Art. 5. 1. Dyrektor przeprowadza konkurs na stanowisko zastępcy Dyrektora.

2. Informację o ogłoszonym konkursie Dyrektor przekazuje niezwłocznie Ministrowi.

3. Do kandydatów na zastępcę Dyrektora stosuje się przepisy art. 4 ust. 4 pkt 1–3 i 5.

4. Kandydatem na stanowisko zastępcy Dyrektora może być osoba, która posiada co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny.

5. Dyrektor ogłasza konkurs na stanowisko zastępcy Dyrektora:

- 1) co najmniej na 6 tygodni przed upływem kadencji zastępcy Dyrektora;
- 2) niezwłocznie – w przypadku odwołania albo śmierci zastępcy Dyrektora.

6. W przypadku niewyłonienia kandydata na stanowisko zastępcy Dyrektora, Dyrektor przeprowadza nowy konkurs.

7. Dyrektor powołuje nie więcej niż dwóch zastępców Dyrektora wyłonionych w drodze konkursu.

Art. 6. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursów na stanowiska, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1, sposób wyłaniania komisji konkursowej, sposób publikacji informacji o konkursie oraz dokumentowania spełniania wymagań dotyczących doświadczenia i kwalifikacji zawodowych kandydatów, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości i rzetelności procedury konkursowej.

Art. 7. 1. Kadencja Dyrektora trwa 4 lata.

2. Ta sama osoba może pełnić funkcję Dyrektora nie dłużej niż przez dwie kadencje.

3. Do zastępców Dyrektora stosuje się przepisy ust. 1 i 2.

4. Dyrektor i jego zastępcy pełnią obowiązki do dnia powołania następców.

Art. 8. Powołanie, o którym mowa w art. 4 ust. 6 i art. 5 ust. 7, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Art. 9. 1. Minister odwołuje Dyrektora w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) utraty zdolności do pełnienia obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 3) zaprzestania spełniania któregokolwiek z wymagań określonych w art. 4 ust. 4 pkt 1 i 2;
- 4) działania niezgodnego z prawem lub zasadami rzetelności i gospodarności;
- 5) niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Centrum lub jego nieprzedstawienia w terminie określonym w art. 11 ust. 6.

2. Dyrektor odwołuje zastępcę Dyrektora w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1–4.

Art. 10. 1. Minister ustala wysokość wynagrodzenia Dyrektora zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2013 r. poz. 254 i 1645 oraz z 2014 r. poz. 1877).

2. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki wynagradzania zastępców Dyrektora, Koordynatorów Dyscyplin oraz pracowników Biura Centrum, mając na uwadze zakres wykonywanych przez nich zadań i kwalifikacje niezbędne do ich wykonywania.

Art. 11. 1. Dyrektor kieruje działalnością Centrum, jest odpowiedzialny za prawidłowe i sprawne realizowanie zadań Centrum i reprezentuje je na zewnątrz.

2. Dyrektor jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową Centrum oraz za zarządzanie i gospodarowanie majątkiem Centrum.

3. Dyrektor jest uprawniony do samodzielnego dokonywania czynności prawnych w imieniu Centrum.

4. Dyrektor zatwierdza przedłożone przez Koordynatora Dyscyplin listy rankingowe, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2, i zawiera umowy

o realizację i finansowanie projektów badawczych oraz umowy, o których mowa w art. 35 ust. 1.

5. Dyrektor przygotowuje i, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia projekt rocznego planu finansowego Centrum i planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy oraz na 2 kolejne lata, z uwzględnieniem terminów określanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla przedłożenia materiałów do projektu ustawy budżetowej.

6. Dyrektor przygotowuje i, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia roczne sprawozdanie finansowe Centrum wraz z opinią podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, o którym mowa w art. 42, w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

7. Dyrektor przygotowuje i, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, przedstawia Ministrowi zatwierdzony przez Radę projekt rocznego planu działalności Centrum oraz roczne sprawozdanie z realizacji zadań Centrum obejmujące informacje o stopniu realizacji poszczególnych zadań Centrum wraz z ewaluacją realizowanych zadań oraz oceną ich wpływu na rozwój nauki.

8. W terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia przez Ministra projektu rocznego planu finansowego Centrum Dyrektor zamieszcza ten plan na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej.

9. W terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia przez Radę projektu rocznego planu działalności Centrum Dyrektor zamieszcza ten plan na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej.

10. Dyrektor przedstawia Radzie kwartalne informacje o zakresie wykonanych zadań i wydatkowanych na ten cel środkach.

11. Dyrektor może zasięgnąć opinii wyspecjalizowanych instytucji lub ekspertów, w tym ekspertów zagranicznych.

Art. 12. 1. W celu wskazania kandydatów na członków Rady Minister powołuje na okres 4 lat Zespół Identyfikujący Członków Rady, zwany dalej „Zespołem Identyfikującym”.

2. Zespół Identyfikujący składa się z przewodniczącego, którego wskazuje Minister, i czterech członków.

3. W skład Zespołu Identyfikującego mogą być powołane osoby:

1) o uznanym światowym dorobku naukowym;

- 2) aktywne zawodowo i prowadzące badania naukowe;
- 3) reprezentujące różne grupy dziedzin i środowiska naukowe;
- 4) niepozostające w związku małżeńskim, pokrewieństwie lub powinowactwie do drugiego stopnia włącznie z członkami Rady, Zespołów Ekspertów, Dyrektorem lub Koordynatorami Dyscyplin;
- 5) niepozostające z członkami Rady, Zespołów Ekspertów, Dyrektorem lub Koordynatorami Dyscyplin w takim stosunku prawnym, który może mieć wpływ na ich prawa lub obowiązki.

Art. 13. 1. Przewodniczący oraz członkowie Zespołu Identyfikującego nie otrzymują wynagrodzenia za udział w jego pracach.

2. Zamiejscowi członkowie Zespołu Identyfikującego otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Art. 14. 1. Zespół Identyfikujący, w terminie 2 miesięcy przed upływem kadencji Rady, sporządza i przekazuje Ministrowi listę co najmniej dwudziestu czterech kandydatów na członków Rady, spośród osób zgłoszonych przez jednostki naukowe posiadające co najmniej kategorię A, oraz przez organizacje reprezentujące środowisko naukowe, kierując się:

- 1) dorobkiem naukowym kandydata i jego bieżącą aktywnością naukową;
- 2) zasadami zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych dziedzin naukowych;
- 3) zasadami zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych środowisk naukowych.

2. W przypadku niepowołania przez Ministra kandydata na członka Rady Zespół Identyfikujący przedstawia Ministrowi nową kandydaturę spośród osób, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb wyłaniania kandydatów na członków Rady, kierując się potrzebą zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych dziedzin naukowych i różnych rodzajów jednostek naukowych.

Art. 15. 1. W skład Rady wchodzi dwudziestu czterech członków powoływanych przez Ministra spośród kandydatów wskazanych przez Zespół Identyfikujący.

2. Kadencja Rady trwa 4 lata, przy czym co 2 lata następuje wymiana połowy składu Rady.

3. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Rady nie dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.

4. Członkiem Rady może być osoba, która:

- 1) posiada co najmniej stopień naukowy doktora;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 4) nie pozostaje w związku małżeńskim, pokrewieństwie lub powinowactwie do drugiego stopnia włącznie z członkami Rady, Zespołów Ekspertów, Dyrektorem lub Koordynatorami Dyscyplin;
- 5) nie pozostaje z członkami Rady, Zespołów Ekspertów, Dyrektorem lub Koordynatorami Dyscyplin w takim stosunku prawnym, który może mieć wpływ na jej prawa i obowiązki.

5. Członkostwa w Radzie nie można łączyć z członkostwem w Zespole Identyfikującym, w Komitecie Ewaluacji Jednostek Naukowych i Komitecie Polityki Naukowej, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, oraz w organach Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

6. Członkiem Rady nie może być również osoba pełniąca funkcję:

- 1) rektora, prorektora lub kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;
- 2) dyrektora instytutu naukowego, pomocniczej jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk albo instytutu badawczego;
- 3) Prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk albo Polskiej Akademii Umiejętności;
- 4) przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego albo Rady Głównej Instytutów Badawczych;
- 5) członka Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

Art. 16. 1. Minister odwołuje członka Rady w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) objęcia funkcji, o których mowa w art. 15 ust. 5 i 6;
- 3) zaprzestania spełniania któregokolwiek z wymagań określonych w art. 15 ust. 4 pkt 2 i 3;
- 4) nieuczestniczenia w pracach Rady przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 5) naruszenia zasad etyki naukowej.

2. W przypadku odwołania lub śmierci członka Rady przed upływem kadencji minister powołuje na jego miejsce na okres do końca kadencji Rady inną osobę wskazaną przez Zespół Identyfikujący spośród osób zgłoszonych w trybie art. 14 ust. 1.

Art. 17. 1. Pracami Rady kieruje przewodniczący wybierany przez Radę spośród jej członków.

2. Przewodniczący Rady zwołuje posiedzenia Rady w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.

3. Przewodniczący Rady zwołuje posiedzenia Rady z własnej inicjatywy, na wniosek Dyrektora lub co najmniej jedenastu członków Rady w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku.

4. Z posiedzeń Rady sporządza się protokół zawierający: listę uczestników posiedzenia, przebieg obrad, treść uchwał i liczbę oddanych głosów. Przewodniczący Rady przekazuje Ministrowi, na jego wniosek, kopię protokołu z posiedzenia Rady.

5. Rada wydaje opinie w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków Rady.

6. Projekty opinii przygotowują komisje Rady powołane przez przewodniczącego Rady spośród jej członków.

7. Komisje Rady mogą zasięgać opinii ekspertów.

8. Szczegółowy tryb działania Rady, wyboru przewodniczącego oraz powoływania komisji Rady określa regulamin ustanowiony przez Radę.

9. Do przewodniczącego i członków Rady stosuje się przepis art. 13 ust. 2.

10. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Rady, mając na uwadze zakres wykonywanych przez nich zadań oraz znaczenie tych zadań dla efektywnego funkcjonowania Centrum.

Art. 18. Do zadań Rady należy:

- 1) określanie maksymalnie trzydziestu dyscyplin lub grup dyscyplin, w ramach których będą ogłaszane i przeprowadzane konkursy na realizację projektów badawczych;
- 2) określanie priorytetowych obszarów badań podstawowych zgodnych ze strategią rozwoju kraju;
- 3) ustalanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin;
- 4) określanie tematyki projektów badawczych i warunków przeprowadzania konkursów na ich realizację;
- 5) ogłaszanie konkursów na finansowanie stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora;
- 6) ocena merytoryczna wykonania zadań realizowanych przez Dyrektora, jego zastępców oraz Koordynatorów Dyscyplin;
- 7) wybór spośród wybitnych naukowców polskich i zagranicznych Zespołów Ekspertów odpowiedzialnych za ocenę wniosków złożonych w konkursach oraz wybór Zespołów Ekspertów odpowiedzialnych za ocenę merytoryczną związaną z rozliczeniem przyznanych środków;
- 8) powołanie Komisji Odwoławczej, złożonej z członków Rady, w celu rozpatrywania odwołań od decyzji Dyrektora w sprawach określonych w art. 33 ust. 2;
- 9) powoływanie, na wniosek Dyrektora, zewnętrznego audytora do oceny pracy Zespołów Ekspertów lub Koordynatorów Dyscyplin;
- 10) opiniowanie rocznych planów i sprawozdań, o których mowa w art. 11 ust. 5 i 6;
- 11) zatwierdzanie rocznych planów i sprawozdań, o których mowa w art. 11 ust. 7;
- 12) wyrażanie zgody na rozporządzanie przez Dyrektora majątkiem Centrum powyżej wartości określonej w statucie;
- 13) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów ustawy.

Art. 19. Obsługę administracyjną Centrum prowadzi Biuro Centrum.

Rozdział 3

Zadania Centrum i tryb ich realizacji

Art. 20. 1. Do zadań Centrum należy:

- 1) finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie:
 - a) projektów badawczych, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów,
 - b) niepodlegających współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych projektów badawczych realizowanych w ramach programów lub inicjatyw międzynarodowych ogłaszanych we współpracy dwu- lub wielostronnej albo projektów badawczych realizowanych przy wykorzystaniu przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urzędów badawczych,
 - c) projektów badawczych realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową, w tym mających na celu stworzenie unikatowego warsztatu naukowego lub powołanie nowego zespołu naukowego,
 - d) stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora,
 - e) projektów badawczych dla doświadczonych naukowców mających na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, i których efektem mogą być odkrycia naukowe;
- 2) finansowanie badań naukowych innych niż wymienione w pkt 1, nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- 3) nadzór nad realizacją badań naukowych, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 4) współpraca międzynarodowa w ramach finansowania działalności w zakresie badań podstawowych, w tym określonej w pkt 1 lit. b);
- 5) upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach, o których mowa w ust. 2;
- 6) inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa;
- 7) wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej.

2. Badania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, są kwalifikowane do finansowania w drodze konkursów.

3. Przy realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, Centrum może współpracować z podmiotami krajowymi i zagranicznymi.

4. Centrum przeznacza nie mniej niż 20% środków pozostających w jego dyspozycji na wsparcie rozwoju osób rozpoczynających karierę naukową.

5. Centrum, za zgodą Ministra, może zlecać wykonywanie zadań w zakresie wspierania badań podstawowych podmiotom działającym na rzecz nauki.

6. Centrum może uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 378).

7. W zakresie realizacji programów, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, Centrum może wykonywać również inne zadania niż wskazane w ust. 1.

Art. 21. Rada określi szczegółowy regulamin przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Centrum, przy uwzględnieniu zasad przejrzystości procedur konkursowych oraz procedur wyłaniania ekspertów.

Art. 22. 1. Dyrektor, na wniosek Rady, powołuje Zespoły Ekspertów, o których mowa w art. 18 pkt 7, w celu dokonywania ocen wniosków złożonych w konkursach i przygotowywania na tej podstawie list rankingowych oraz dokonywania ocen merytorycznych związanych z rozliczeniem przyznanych środków.

2. Dyrektor może wyznaczyć ekspertów zewnętrznych, w tym ekspertów zagranicznych, do dokonywania ocen, o których mowa w ust. 1.

3. Dyrektor może powierzyć ekspertom, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonywanie innych ocen związanych z realizacją zadań Centrum.

4. Eksperci, otrzymują wynagrodzenie za prace związane z dokonywaniem ocen, o których mowa w ust. 1–3. Wysokość wynagrodzenia ustala Dyrektor.

5. Do ekspertów stosuje się przepis art. 13 ust. 2.

Art. 23. 1. Rada dokonuje wyboru Koordynatorów Dyscyplin w drodze konkursu.

2. Informację o ogłoszonym konkursie Rada przekazuje niezwłocznie Ministrowi.

3. Do kandydatów na Koordynatorów Dyscyplin stosuje się przepisy art. 4 ust. 4 pkt 1, 2, 4 i 5.

4. Koordynatorzy Dyscyplin są zatrudniani przez Dyrektora na podstawie umowy o pracę na czas określony, nie dłuższy niż 4 lata.

5. Zatrudnienia na stanowisku Koordynatora Dyscyplin nie można łączyć z zatrudnieniem w jednostce naukowej.

6. Rada określi regulamin konkursu na stanowisko Koordynatora Dyscyplin oraz sposób dokumentowania spełniania wymagań dotyczących doświadczenia i kwalifikacji zawodowych kandydatów.

Art. 24. 1. Do zadań Koordynatorów Dyscyplin należy:

- 1) organizowanie i przeprowadzanie konkursów, o których mowa w art. 20 ust. 2;
- 2) organizowanie prac Zespołów Ekspertów powołanych do oceny wniosków złożonych w konkursach;
- 3) upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o przeprowadzanych konkursach;
- 4) analiza złożonych wniosków pod względem formalnym;
- 5) ocena rzetelności i bezstronności opinii przygotowanych przez ekspertów;
- 6) przedkładanie Dyrektorowi do zatwierdzenia list rankingowych przygotowanych przez Zespoły Ekspertów;
- 7) realizacja innych zadań zleconych przez Dyrektora.

2. W szczególnych przypadkach Koordynator Dyscyplin, po zasięgnięciu opinii Zespołu Ekspertów, może dokonać zmian kolejności projektów badawczych na liście rankingowej. Koordynator Dyscyplin przedkłada Dyrektorowi do zatwierdzenia zmienioną listę rankingową wraz z pisemnym uzasadnieniem.

Art. 25. 1. Koordynatorzy Dyscyplin ogłaszają konkursy na realizację projektów badawczych zgodnie z tematyką projektów i warunkami przeprowadzania tych konkursów określonymi przez Radę.

2. Informacje o warunkach przeprowadzenia konkursu na realizację projektów badawczych, kryteriach oceny wniosków oraz kwocie środków przeznaczonych na

sfinansowanie projektów badawczych są ogłaszane najpóźniej na 3 miesiące przed upływem terminu składania wniosków.

3. Ogłoszenia o konkursach na realizację projektów badawczych zamieszcza się w co najmniej jednym dzienniku o zasięgu ogólnopolskim, na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej oraz udostępnia w siedzibie Centrum oraz w siedzibie urzędu obsługującego Ministra.

Art. 26. Rada ogłasza konkursy na finansowanie stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, w tym terminy i tryb ich przeprowadzania, warunki, jakie muszą spełniać wnioskodawcy, oraz sposób i kryteria oceny wniosków najpóźniej na 3 miesiące przed upływem terminu składania wniosków. Do ogłaszania konkursów stosuje się przepis art. 25 ust. 3.

Art. 27. 1. W konkursie na realizację projektu badawczego mogą brać udział podmioty, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, przystępując do konkursu, przedstawiają oświadczenie o niefinansowaniu zadań objętych wnioskiem ze środków pochodzących z innych źródeł.

3. W przypadku skierowania do finansowania projektu badawczego zgłoszonego przez osobę fizyczną Dyrektor wydaje promesę finansowania. Warunkiem zawarcia umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego jest zatrudnienie tej osoby przez podmiot, o którym mowa w art. 10 pkt 1–8 i 10 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki. Środki finansowe są przyznawane podmiotowi zatrudniającemu tę osobę.

4. Dyrektor, na wniosek kierownika projektu badawczego, może wyrazić zgodę na zmianę podmiotu realizującego projekt po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przez podmiot, o którym mowa w art. 10 pkt 1–8 i 10 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, realizujący projekt i podmiot przejmujący realizację projektu.

Art. 28. 1. W konkursach na finansowanie stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora mogą brać udział osoby rozpoczynające karierę naukową.

2. Środki finansowe są przyznawane podmiotowi, o którym mowa w art. 10 pkt 1–8 i 10 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, w którym osoba, o której mowa w ust. 1, prowadzi działalność naukową.

Art. 29. Wnioski o finansowanie projektów badawczych składa się w języku polskim i w języku angielskim. Rada może wskazać dziedziny lub dyscypliny nauki, w których wnioski składa się tylko w języku polskim.

Art. 30. 1. Przy ocenie wniosków składanych w konkursach na realizację projektów badawczych uwzględnia się:

- 1) poziom naukowy badań lub zadań przewidzianych do realizacji;
- 2) nowatorski charakter problemu naukowego, którego rozwiązanie jest proponowane;
- 3) osiągnięcia naukowe zespołu wykonawców;
- 4) zasadność planowanych kosztów w stosunku do przedmiotu i zakresu badań;
- 5) wpływ realizacji projektu badawczego na rozwój dyscypliny naukowej;
- 6) ocenę wykonania przez wnioskodawcę projektów badawczych uprzednio finansowanych ze środków finansowych na naukę.

2. Rada może dla danego konkursu określić dodatkowe kryteria, poza określonymi w ust. 1.

3. Dyrektor określa szczegółowy tryb sporządzania ocen wniosków przez Zespoły Ekspertów.

Art. 31. Koordynator Dyscyplin zamieszcza na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o wnioskach złożonych w konkursach na realizację projektów badawczych i wynikach tych konkursów zawierające:

- 1) tytuł złożonego wniosku;
- 2) imię i nazwisko kierownika projektu badawczego oraz nazwę podmiotu, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, będącego wnioskodawcą;
- 3) pozycję na liście rankingowej uzyskaną przez projekt badawczy skierowany do finansowania;
- 4) wysokość środków finansowych proponowanych do przyznania na poszczególny projekt badawczy przez Koordynatora Dyscyplin i przyznanych przez Dyrektora.

Art. 32. 1. Eksperta wyłącza się z postępowania w sprawie oceny wniosków w sytuacji zagrożenia konfliktem interesów, a w szczególności pozostawiania z wnioskodawcą w:

- 1) związku małżeńskim, stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie;
- 2) innym stosunku prawnym, który może mieć wpływ na jego prawa i obowiązki.

2. Koordynator Dyscyplin wyłącza eksperta z postępowania w sprawie oceny wniosków w sytuacji uzasadnionego podejrzenia stronnictwa działania.

3. Opinii przygotowanej przez eksperta, który został wyłączony z postępowania w sprawie oceny wniosków, nie uwzględnia się.

4. Rada może powołać nowego eksperta na miejsce eksperta, który został wyłączony z postępowania w sprawie oceny wniosków.

5. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do Koordynatora Dyscyplin przy wykonywaniu przez niego czynności, o której mowa w art. 24 ust. 2. Wyłączenia Koordynatora Dyscyplin dokonuje Dyrektor.

6. W przypadku wyłączenia, o którym mowa w ust. 5, Koordynator Dyscyplin przedstawia Dyrektorowi do zatwierdzenia listę rankingową sporządzoną przez Zespół Ekspertów.

Art. 33. 1. Środki finansowe na badania zakwalifikowane do finansowania w drodze konkursów, o których mowa w art. 20 ust. 2, przyznaje Dyrektor, w drodze decyzji.

2. Od decyzji Dyrektora, o której mowa w ust. 1, lub promesy finansowania, o której mowa w art. 27 ust. 3, w przypadku naruszenia procedury konkursowej lub innych naruszeń formalnych, wnioskodawcy przysługuje odwołanie do Komisji Odwoławczej Rady, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej decyzji lub promesy.

3. Komisja Odwoławcza Rady rozstrzyga w sprawie odwołania nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.

4. Na rozstrzygnięcie Komisji Odwoławczej Rady przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 34. 1. Dyrektor zawiera z podmiotem, o którym mowa w art. 10 pkt 1–8 i 10 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, w którym

projekt badawczy ma być realizowany, i z kierownikiem projektu badawczego umowę o realizację i finansowanie tego projektu.

2. W umowie określa się:

- 1) zakres tematyczny projektu badawczego, termin i warunki jego realizacji;
- 2) wysokość środków finansowych przyznanych na realizację projektu badawczego i tryb ich przekazania przez Centrum;
- 3) sposób zagospodarowania, po zakończeniu realizacji projektu badawczego, zakupionej lub wytworzonej aparatury naukowo-badawczej;
- 4) wymierne i spodziewane efekty realizacji projektu badawczego, w tym zobowiązanie wykonawcy do ewaluacji i publikacji wyników badań w wydawnictwie o zasięgu międzynarodowym;
- 5) sposób i tryb wykonywania przez Centrum nadzoru nad realizacją projektu badawczego;
- 6) sposób finansowego rozliczenia projektu badawczego;
- 7) sposób i zakres końcowej oceny merytorycznej projektu badawczego.

3. Nadzór nad realizacją projektów badawczych obejmuje:

- 1) ocenę raportów okresowych z realizacji projektów badawczych;
- 2) kontrolę w siedzibie podmiotu, o którym mowa w art. 10 pkt 1–8 i 10 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, przez wyznaczony przez Dyrektora zespół kontrolujący;
- 3) uprawnienia Dyrektora do wstrzymania finansowania projektu badawczego, w przypadku wydatkowania przez wykonawcę środków finansowych niezgodnie z umową lub nieosiągnięcia wyników zaplanowanych na danym etapie realizacji projektu badawczego do czasu wyjaśnienia nieprawidłowości;
- 4) uprawnienia Dyrektora do przerywania finansowania projektu badawczego w przypadku wydatkowania przez wykonawcę środków finansowych niezgodnie z umową lub nieterminowego albo nienależytego wykonywania umowy, w tym w szczególności stwierdzenia, na podstawie opinii Rady, zmniejszenia zakresu rzeczowego realizowanego projektu badawczego.

4. Dyrektor dokonuje rozliczenia umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego finansowanego przez Centrum po przyjęciu sprawozdania finansowego przedłożonego przez podmiot, o którym mowa w art. 10 pkt 1–8 i 10 ustawy z dnia

30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, oraz po uzyskaniu pozytywnej oceny merytorycznej projektu dokonanej przez Zespół Ekspertów oraz Radę.

5. Dla projektów badawczych o całkowitej wartości przekraczającej kwotę określoną przez Radę, odpowiednio do przedmiotu i kosztochłonności badań Dyrektor zleca przeprowadzenie zewnętrznego audytu ich wykonania.

Art. 35. 1. Dyrektor zawiera umowę z podmiotem, o którym mowa w art. 10 pkt 1–8 i 10 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, w którym prowadzi działalność naukową osoba, której przyznano stypendium doktorskie lub środki na staż po uzyskaniu stopnia naukowego doktora.

2. W umowie, o której mowa w ust. 1, określa się termin i warunki jej wykonania, wysokość przyznanych środków finansowych oraz warunki ich przekazywania i rozliczania przez Centrum.

3. W przypadku zaprzestania prowadzenia działalności naukowej przez osobę, o której mowa w ust. 1, w okresie objętym umową, Dyrektor wstrzymuje dalsze finansowanie.

Art. 36. 1. W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego w wyniku prac lub zadań finansowanych przez Centrum, prawo do uzyskania patentu na wynalazek albo prawa ochronnego na wzór użytkowy, jak również prawa z rejestracji wzoru przemysłowego przysługują podmiotowi, któremu Dyrektor przyznał środki finansowe, chyba że umowa między Centrum a podmiotem otrzymującym środki finansowe albo decyzja o przyznaniu środków stanowią inaczej.

2. Do własności majątkowych praw autorskich powstałych w wyniku realizacji zadań finansowanych przez Centrum stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.²⁾).

3. Do wynalazków, wzorów użytkowych oraz wzorów przemysłowych, uzyskanych przez pracownika uczelni publicznej w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tej uczelni stosuje się przepisy ustawy z dnia

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 94, poz. 658 i Nr 121, poz. 843, z 2007 r. Nr 99, poz. 662 i Nr 181, poz. 1293, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 152, poz. 1016.

27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.³⁾).

4. Do wynalazków, wzorów użytkowych oraz wzorów przemysłowych, uzyskanych przez pracownika instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tym instytucie stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 37. 1. Za pośrednictwem Centrum może być udzielana pomoc publiczna w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 20.

2. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Centrum, w tym:

- 1) przeznaczenie pomocy,
- 2) rodzaje kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą,
- 3) sposób kumulowania pomocy,
- 4) maksymalne wielkości pomocy

– z uwzględnieniem wymagań dotyczących dopuszczalnej pomocy publicznej określonych w przepisach prawa wspólnotowego oraz celów polityki naukowej państwa.

Rozdział 4

Finansowanie działalności Centrum

Art. 38. 1. Przychodami Centrum są:

- 1) dotacja celowa na finansowanie zadań, o których mowa w art. 20, przekazywana na wniosek Dyrektora;
- 2) dotacja podmiotowa na pokrycie bieżących kosztów zarządzania wykonywanymi przez Centrum zadaniami, o których mowa w pkt 1, przekazywana na wniosek Dyrektora;
- 3) dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących obsługi realizacji zadań, o których mowa w pkt 1.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 84, poz. 455, z 2013 r. poz. 675, z 2014 r. poz. 1198 oraz z 2015 r. poz. 249.

2. Przychodami Centrum mogą być środki finansowe pochodzące z innych źródeł, w szczególności:

- 1) środki przekazane przez krajowe i zagraniczne podmioty finansujące programy badawcze;
- 2) odsetki od wolnych środków przekazanych w depozyt zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- 3) zapisy i darowizny.

3. Środki, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3 Centrum może, po uregulowaniu należności podatkowych, wykorzystywać na finansowanie zadań, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2. Środki niewykorzystane w danym roku nie podlegają zwrotowi do budżetu państwa.

Art. 39. Środki finansowe są wydatkowane przez Centrum zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 40. 1. Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest roczny plan finansowy ustalany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Podstawę gospodarki finansowej Centrum w okresie od dnia 1 stycznia do dnia zatwierdzenia przez Ministra rocznego planu finansowego Centrum stanowi projekt tego planu pozytywnie zaopiniowany przez Radę.

3. Zmiany planu finansowego Centrum dokonuje się w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 41. 1. Centrum tworzy:

- 1) fundusz statutowy;
- 1a) fundusz rezerwowy;
- 2) fundusze określone w odrębnych ustawach.

2. Fundusz statutowy Centrum odzwierciedla równowartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników aktywów stanowiących wyposażenie Centrum na dzień rozpoczęcia przez nie działalności.

3. Fundusz rezerwowy:

- 1) zwiększa się o wartość zysku netto Centrum;
- 2) zmniejsza się o wartość straty netto Centrum.

Art. 42. 1. Roczne sprawozdanie finansowe Centrum podlega badaniu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych.

2. Minister dokonuje wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych w trybie przepisów o zamówieniach publicznych.

Rozdział 5

Nadzór nad działalnością Centrum

Art. 43. 1. Minister sprawuje nadzór nad działalnością Centrum pod względem legalności, gospodarności, rzetelności i celowości.

2. W ramach nadzoru Minister:

- 1) sprawuje kontrolę finansową nad Centrum na zasadach określonych w art. 31 ust. 1 i 2 i art. 31b ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki oraz na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej;
- 2) zatwierdza projekt rocznego planu finansowego Centrum i planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy oraz na 2 kolejne lata;
- 3) zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Centrum;
- 4) przyjmuje sprawozdanie z działalności Centrum przedstawione przez Dyrektora;
- 5) dokonuje oceny działalności Centrum na podstawie sprawozdania, o którym mowa w pkt 4;
- 6) może żądać wglądu do wszystkich dokumentów Centrum.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, Dyrektor przedkłada Ministrowi żadaną dokumentację nie później niż w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia żądania.

Rozdział 6

Przepis końcowy

Art. 44. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 620 i Nr 155, poz. 1036 oraz z 2012 r. poz. 756)⁵⁾.

⁵⁾ Ustawa weszła w życie z dniem 1 października 2010 r.